

Un conte de reis i papers

Text de María del Olmo Ibáñez

Il·lustracions d'Ana Teresa Surma del Olmo

Hi havia fa molts, però que molts anys, en un temps que s'ha anomenat l'edat mitjana, que és eixe temps antic en què vivien els cavallers d'armadures muntats a cavall i dedicats a guerrear constantment..., un gran territori que després es va anomenar Espanya, però que en aquell moment estava dividit en trossets que s'anomenaven regnes, i en cada regne regnava un rei, el cap de tots els que allí vivien. Però no penseu que eren reis com els d'ara, com el nostre rei Joan Carles I, amb un palau propi on viure, i que ixen de tant en tant a visitar els llocs del regne... ni molt menys; eixos pobres reis vivien en continu viatge per tot el seu regne, i es traslladaven d'un palau a un altre sense parar.

Això de no estar-se quiet en cap lloc s'anomena itinerància, una paraula un poc rara...
Quin rebombori!

Però tot rei que siga un rei com Déu mana té un grup d'acompanyants, un grup de persones importants que l'escorten i l'ajuden sempre donant-li consells per a regnar bé. Eixe grup s'anomena la Cort, i com la cort també viatjava amb el rei, podem dir que les corts eren itinerants.

Imagineu-vos quin embolic d'ací cap allà, amb tot el palau darrere...

El rei es va adonar que quan manava una cosa, al poc de temps a la gent se li oblidava, i allò era un verdader desorde, perquè cada u feia el que volia i no hi havia cap organització. Així és que va pensar que el millor perquè les coses no s'oblidaren era posar-les per escrit en un paper, tot i que encara no coneixien el paper i utilitzaven la pell dels corders per a escriure, eixe material s'anomenava pergamí, i quan un paper o un pergamí és important perquè l'escriu algú important i diu coses importants, s'anomena document.

Però com que els papers del rei eren els més importants de tots els papers del regne, perquè tot el món sabera que un paper era del rei es va inventar una cosa que s'anomena el segell reial. El rei tenia un anell en què s'havia gravat el seu escut d'armes, que és justament l'escut amb què lluitava el rei i les armes amb què guanyava les batalles, però fet en xicotet perquè cabera en un anell.

Eixe anell no era només una joia per a lluir, era sobretot el que servia per a assegurar que un document era verdader i venia de la mà del rei.

Van descobrir que hi havia una pasta especial anomenada lacre, de color roig que al calfar-la es fonia molt fàcilment; llavors calfaven la barreta de lacre, en deixaven caure una gota en el document, i ràpidament, abans que es refredara, el rei afonava el seu segell i l'escut es quedava allí gravat per sempre. Acabat el document, l'enrotllaven fent un tubet i per a garantir el seu tancament tiraven una altra gota de lacre al final de l'enrotllat i es quedava apegat, com si fóra pegament. Així només podria obrir-lo la persona a qui anava dirigit.

te

Com veieu, el rei va començar a escriure documents importants: uns anomenaven cavaller algun soldat valent, altres donaven el títol de ciutat important a un poble, altres deien que la gent havia de pagar impostos per a poder comprar armament per a les guerres i pagar el menjar als soldats, altres establien les primeres normes de convivència entre els habitants del regne. Papers i papers sense fi, i com que calia guardar-los en algun lloc segur, van fabricar uns baüls molt resistents i, a més, els van posar uns quants panyes. La clau de cada pany la tenia una persona distinta perquè ningú poguera obrir estant a soles eixe baül tan important.

Però el rei va nomenar una persona encarregada de guardar i ordenar els papers i li va donar el títol d'arxiver. Sabeu com era de cansat per als pobres arxivers seguir el rei en tots els seus viatges arrossegant els baüls dels documents?

te

Uff! van ser uns anys terribles.

Els reis van anar conquistant territoris a altres reis fins que només van quedar dos regnes i llavors la princesa d'un regne es va casar amb el príncep d'un altre i van ajuntar els dos regnes en un. Estos prínceps s'anomenaven Isabel i Ferran, i, junts, els Reis Catòlics. Ja estava formada Espanya si fa no fa, com la coneixem ara, però a més en el seu regnat, els espanyols van descobrir el continent americà i va passar a formar part del regne espanyol que es va convertir en un gran imperi.

En l'Imperi espanyol no es posava el sol en tot el dia, perquè quan es feia de nit en un extrem, es feia de dia en l'altre, o almenys això deien...

Els fills dels Reis Catòlics es van casar amb prínceps d'Europa, i van afegir més territoris; llavors el seu nét, que s'anomenava Carles V, es va convertir en emperador de l'Imperi espanyol, que és molt més important que rei.

Com que l'imperi era tan gran, l'emperador es va cansar de no tindre palau fix i de tant de viatjar; a més, es va adonar que tenia tants papers que necessitava moltíssims baüls per a traslladar-los, i que els pobres arxivers estaven famèlics, que vol dir superprimis i dèbils, de tant d'esforç. Però va ser el seu fill, el rei Felip II, qui va decidir construir-se un palau i quedar-se a viure en este: el palau d'El Escorial, prop de Madrid, i va manar

arreglar un castell molt gran en un poble de Valladolid que s'anomena Simancas per a guardar tots els seus documents importants.

Com a cap d'eixe castell va nomenar un arxiver, encarregat suprem dels documents del rei, i li va donar unes armes per a defensar-lo: el paper o el pergamí i la ploma, amb eixes armes tan rares l'arxiver havia de guardar els documents del rei i ajudar els historiadors, que són els qui escriuen la història, a descobrir la nostra història entre els papers.

Per fi, els arxivers ens vam poder assentar a treballar i col·locar tots els papers ordenadament en estanteries, on fóra més fàcil trobar-los.

I conte contat, el conte dels reis i els papers no hi havia fet més que començar amb el nou treball dels arxivers.